

10. Terminology in Logistics. ANNEX Dictionary. European Logistics Association, 1994.

11. Линдере Майкл Р., Фирон Харольд Е. Управление снабжением и запасами. Логистика [Текст] / Пер. с англ. СПб.: Виктория плюс, 2002.

12. attachment:/120/452.htm [Электронный документ] – назв. с экрана.

Анотація. В статті розглядаються проблеми в роботі логістических систем, которые возникают на практике при внедрении их в Украине. Определяется понятие логистики и влияния ее процессов на экономику Украины. Четко объясняется каждый элемент, который создает логистические сети. Так же проводится детальный анализ связи логистических систем и предприятий Украины.

Ключевые слова: логистика, логистические сети, предприятие, транспорт, складирование, менеджмент, кризис, аутсорсинг, рыночная экономика, процесс дистрибуции, качество транспортного обслуживания, логистический оператор, компьютеризированность, страхование, программа «FROM–DOOR–TO–DOOR».

Summary. The article deals with the problems concerning logistic systems operation which take place in the process of their implementation in Ukraine. The concept of logistics and its impact on the economics of Ukraine is defined. The exact explanation to each element, which creates logistic nets, is given. There is also a detailed analysis of cooperation between logistic systems and enterprises in Ukraine.

Keywords: logistic, logistic networks, enterprise, transport, warehousing, management, krizis, outsorsing, market economy, process distrib'yucii, quality of a transport service, logistic operator, komp'yuterizirovannist', insurance, program «FROM–DOOR–TO–DOOR».

*Рецензент. д.э.н., профессор ОНМА Николаева Л.Л.
Эксперт редакционной коллегии к.э.н., доцент УкрГАЗТ Токмакова И.В.*

УДК 658:334.012.82

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТРАНСПОРТНОЇ ЛОГІСТИКИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІЧНОГО ПРОСТОРУ

Токмакова І.В., к.е.н., доцент (УкрДАЗТ)

Стаття присвячена дослідженню сутності транспортної логістики, визначено її роль, виявлені проблеми транспортної логістики та запропоновано напрямки забезпечення її подальшого розвитку.

Ключові слова: логістика, транспорт, глобалізація економічного простору.

Постановка проблеми та її зв'язки з науковими чи практичними завданнями. Однією з основних ознак сучасного розвитку світового господарства стає розгортання процесів глобалізації, які можна охарактеризувати як посилення взаємозалежності і взаємовпливу різних сфер і процесів світової економіки, що виражається в поступовому перетворенні світового господарства на єдиний ринок товарів, послуг, капіталу, робочої сили і знань.

Глобалізація світу і активний розвиток інтернаціональної співпраці приводить до значного зростання об'ємів руху товару і, відповідно, вантажних потоків, як внутрішніх, так і міжнародних, у тому числі транзитних, тому

підвищення ефективності доставки вантажів входить в пріоритетні напрями скорочення витрат промислових організацій, торгівлі сфери послуг. У зв'язку з цим останнім часом актуалізуються питання оптимізації процесу планування і організації доставки товарів і ресурсів до кінцевого споживача, іншими словами, зростає потреба в ефективній транспортній логістиці.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Проблеми транспортної логістики знайшли своє відображення у дослідженнях таких вчених як: Анікін Б.А., Бакаєв О.О., Бауерсокс Д.Дж., Дикань В.Л., А.А. Смахов, Ларіна Р.Р., Миротін Л.Б., Некрасов А.Г., Неруш Ю.М., Прокоф'єва Т.А., Смахов А.А. та ін. [1-9]. У своїй роботі вони

досліджують загальнотеоретичні проблеми логістики і, у тому числі транспортної логістики, вирішуються завдання з оптимізації роботи транспорту в логістичних системах з внутрішнім перевезенням і взаємодією роботи транспортних засобів у логістичних системах.

Виділення невирішених частин загальної проблеми. Проте потребують подальшої розробки питання розвитку транспортної логістики в сучасних умовах глобалізації.

Мета статті: дослідження сутності транспортної логістики, проблем та перспектив її розвитку в умовах глобалізації.

Виклад основного матеріалу. Економічна глобалізація означає процес дедалі більшої всесвітньої економічної інтеграції, головними рушійними силами якого є: лібералізація міжнародної торгівлі та руху капіталів, зростання темпів технологічного прогресу і формування інформаційного суспільства та дерегулювання. Ці три чинники посилюють один одного: технологічний прогрес стимулює міжнародну торгівлю, а можливість торгувати по всьому світу сприяє поширенню технологічного прогресу. Водночас дерегулювання стимулює розвиток нових технологій та усуває перешкоди для торгівлі. Тому в умовах глобалізації світової економіки об'єми вантажопотоків між центрами світової економіки і окремими країнами зростають лавиноподібно і ця тенденція збережеться і в найближчому майбутньому, що і обумовлює розвиток транспортної логістики.

Транспортна логістика визначається як сфера діяльності, що охоплює три області [9]:

- процес планування, організації і здійснення раціональної і недорогої доставки (перевезення) вантажів (товарів) від місць їх виробництва і до місць споживання;

- контроль за всіма транспортними і іншими операціями, що виникають на шляху доставки вантажів з використанням сучасних засобів телекомунікації, інформатики і інших інформаційних технологій;

- надання відповідної інформації вантажовласникам.

Основними принципами транспортної логістики, що забезпечують її ефективність є: мінімізація витрат на транспортування; принцип максимально повного використання вантажопідйомності транспортного засобу в логістиці; кратності партії вантажу, що транспортується, одиницям замовлення, відправки і складування; принцип стандартизації тари; економії від масштабу і дальності перевезень; концентрації вантажопотоків на окремих каналах - розподіл і відмова від неекономічних товарів; доставки вантажів точно в строк.

Виділяють такі функції транспортної логістики [1,2,8]:

- системоутворююча функція. Логістика є системою ефективних технологій забезпечення процесу управління ресурсами. Логістика утворює систему управління товарорухом, тобто формуванням господарських зв'язків, організацією пересування продукції через місця складування, формування і регулювання запасів продукції, розвиток та організація складського господарства.

- інтегруюча функція. Логістика забезпечує синхронізацію процесів збуту, зберігання і доставки продукції з орієнтацією їх на ринок засобів виробництва і надання посередницьких послуг споживачам. Забезпечує узгодження інтересів логістичних посередників у логістичній системі.

- регулююча функція. Логістичне управління матеріальними потоками спрямоване на економію всіх видів ресурсів, скорочення витрат живої й упредметненої праці на стику різних організаційно-економічних рівнів і галузей. Управлінський вплив полягає в підтримці відповідності поведінки частини логістичної системи інтересам цілого.

- результуюча функція. Логістична діяльність спрямована на постачання продукції в необхідній кількості, у зазначений час і місце з заданою якістю, за мінімальних витрат. Логістика прагне охопити всі етапи взаємодії ланцюга «постачання-виробництво-розподіл-споживання», вона є алгоритмом перетворення ресурсів у постачання готової продукції відповідно до існуючого попиту.

Головна мета транспортної логістики конкретизується в її завданнях, які за ступенем значимості можна розділити на три групи: глобальні, загальні, часткові (локальні).

До глобальних завдань відносять:

- створення комплексних інтегрованих систем матеріальних, інформаційних потоків;

- стратегічне узгодження, планування і контроль за використанням логістичних потужностей сфер виробництва і обігу;

- постійне вдосконалення логістичної концепції в рамках обраної стратегії в ринковому середовищі;

- досягнення високої системної гнучкості шляхом швидкого реагування на зміни зовнішніх і внутрішніх умов функціонування.

Але вирішення глобальних завдань не може бути реалізоване без постановки і вирішення загальних завдань. Умовою життєдіяльності транспортно-логістичних систем є розв'язання таких загальних завдань:

- здійснення наскрізного контролю за потоковими процесами в логістичних системах;

- розробка та удосконалення способів управління матеріальними потоками;

- багатоваріантне прогнозування обсягів виробництва, перевезень, запасів.

Часткові завдання мають локальний характер. Вони більш динамічні та різноманітні:

- оптимізація запасів усіх видів і на всіх етапах товароруку;
- максимальне скорочення часу зберігання продукції;
- скорочення часу перевезень;
- швидка реакція на вимоги споживачів;
- підвищення готовності до поставок;
- зниження витрат у всіх ланках логістичного ланцюга;
- раціональний розподіл транспортних засобів;
- підтримка постійної готовності до прийому, обробки і видачі інформації;
- послідовність і поетапність просування через трансформаційні об'єкти.

Вищенаведені положення дозволяють стверджувати, що транспортна логістика повинна забезпечити технічну й технологічну зв'язаність учасників транспортного процесу, узгодження їхніх економічних інтересів, а також використання єдиних систем планування. Технічна зв'язаність в транспортному комплексі означає узгодженість параметрів транспортних засобів як усередині окремих видів, так і в міжвидовому розрізі. Ця узгодженість дозволяє застосовувати модальні перевезення, працювати з контейнерами і вантажними пакетами. Технологічна зв'язаність має на увазі застосування єдиної технології транспортування, прямі перевантаження, бесперевантажне повідомлення. Економічна зв'язаність - це загальна методологія дослідження кон'юнктури ринку й побудови тарифної системи. Спільне планування означає розробку й застосування єдиних планів графіків. Тобто, транспортна логістика перетворює контрагентів і; конкуруючих сторін у партнерів, взаємодоповнюючих один одного в транспортному процесі, що і дозволяє отримувати синергетичні ефекти.

Таким чином, роль транспортної логістики полягає в забезпеченні ефективного руху товару і, відповідно, зниженні сукупних транспортних витрат. Важливим є і те, що транспортна логістика є процесом, що активізує роботу багатьох економічних суб'єктів, серед яких і промислові і транспортні підприємства, а також фінансові установи та інші, що прямо або опосередкована задіяні у здійсненні логістичного товароруку. Тобто, завдяки розвитку транспортно-логістичного сервісу істотно збільшується можливість для розширення комерційної ініціативи, зростає коло підприємств, що обслуговуються, обсяги їх діяльності й підвищуються рентабельність оптових посередників. Транспортно-логістичні послуги не тільки значно збільшують загальний спектр послуг, що надаються, а також збагачують їх асортименти, підвищують зацікавленість замовників і сприяють поглибленню

спеціалізації оптових посередників, розвитку прогресивних форм обслуговування. Це сприяє розвитку економічних відносин та розбудові регіонального та національного господарства.

В наш час для розвитку транспортної логістики в глобальному масштабі необхідно вирішити наступні проблеми:

- удосконалення регулювання і спрощення митних та технологічних процедур при переході матеріальних потоків через границі;
- уніфікація вимог, правил, тарифів, параметрів і стандартів до технології і технічних засобів при збереженні суверенітетів і визнанні державами пріоритетів міжнародних угод, що регулюють принципи логістики;
- покращення якісних показників транспортування (доставка "точно під час") при забезпеченні і схоронності вантажів і на одержання високого економічного ефекту;
- залучення значних інвестицій в транспортну інфраструктуру, зв'язані з керуванням матеріальними й інформаційними потоками;
- створення вільних ринкових відносин в сфері економіки і при формуванні ринку транспортних послуг.

Висновок. Подолання зазначених проблем наразі є надзвичайно актуальним так як ринок транспортно-логістичних послуг активно розвивається у зв'язку з розширенням господарських зв'язків і міжнародної кооперації. Так, відбувається формування транспортних потоків, серед яких особливе місце займають міжнародні транспортні коридори, йде розбудова транспортно-логістичної інфраструктури, створюються нові транспортно-логістичні послуги. Крім того, сучасні тенденції розвитку транспортної логістики у світі відзначаються зростанням вимог споживачів до якості послуг та вимог закордонних партнерів у плані людських ресурсів та систем керування. Все це свідчить про зростання ролі транспортної логістики в світовій економіці.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Аникина Б.А. Логістика [Текст]: Учебное пособие под ред. проф. Б.А.Аникина. – М.: ИНФРА-М, 1999г.
2. Бакаєв О.О. Теоретичні засади логістики [Текст]: підр. для студ. екон. і транспорт. спец. / О.О. Бакаєв, О.П. Кутах, Л.А. Пономаренко. – К.:Фенікс, 2003. – Т.1. – 429с.
3. Бауерсокс Дональд Дж., Клосс Дейвид Дж. Логистика: интегрированная цепь поставок [Текст]: Пер. с англ. – М.: ЗАО "Олимп-бизнес", 2001. – 639с.
4. Дикань В.Л. Актуальность улучшения системы комбинированных перевозок в международной транспортной сети [Текст] // Вісник економіки транспорту і промисловості: 36.

наук. Праць. – Харків УкрДАЗТ. – 2006. - №13. – С.13-20

5. Ларіна Р.Р. Формування та забезпечення надійності регіональних логістичних систем [Текст]: Монографія. – Донецьк: “Норд-Пресс”, 2005. – 284с.

6. Интегрированная логистика накопительно-распределительных комплексов(склады, транспортные узлы, терминалы) [Текст]: Учебник / Л.Б. Миротин, А.Г. Некрасов: - М.: Экзамен, 2003. – 446с.

7. Неруш Ю.М. Логистика [Текст]: Учебник для вузов. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2001.

8 Логистика транспортно-распределительных систем: региональный аспект [Текст] / Т.А. Прокофьева, О.М. Лопаткин. – М.:РКонсульт, 2003. –

9. Смехов А. А. Основы транспортной логистики [Текст]: [учеб. для вузов ж.-д. транспорта] / Смехов А. А. М. : Транспорт, 1995. – 197 с.

Аннотация. Стаття посвящена дослідженню сутності транспортної логістики, визначено її роль, виявлені проблеми транспортної логістики та запропоновано напрями забезпечення її подальшого розвитку.

Ключевые слова: логистика, транспорт, глобализация экономического пространства.

Summary. The article is devoted research of essence of transport logistic, certainly its role, found out the problems of transport logistic and directions of providing of it are offered subsequent development.

Keywords: logistic, transport, globalization of economic space.

Рецензент. к.е.н., доцент УкрДАЗТ Якименко Н.В.
Експерт редакційної колегії к.е.н., доцент УкрДАЗТ Зубенко В.О.

УДК 338.124.4 (477)

ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА УКРАЇНИ В УМОВАХ ПОШИРЕННЯ СВІТОВОЇ КРИЗИ

Толстова А.В., асистент (УкрДАЗТ)

В статті проаналізовано основні показники економічної безпеки України в сучасних умовах господарювання, на основі яких були визначені зовнішні та внутрішні загрози та напрями її забезпечення.

Ключові слова: економічна безпека країни, світова криза, глобалізація, рівень соціально-економічного розвитку, державне регулювання.

Постановка проблеми та її зв'язки з науковими чи практичними завданнями. Сьогодні прискорення процесів глобалізації обумовлює бурхливі перетворення в суспільстві та світовій економіці. Розглядаючи глобалізацію як процес формування єдиного соціально-економічного простору з рівними умовами функціонування для всіх країн світу, можна стверджувати, що різний рівень розвитку країн, їх неготовність до глобалізаційних перетворень зумовила виникнення хвилі кризових явищ, які поступово набирають глобального характеру.

Підтвердженням поширення глобальної кризи є скорочення рівня соціально-економічного розвитку країн світу, зростання розриву як між бідними і заможними верствами населення в країнах, так і між бідними та заможними країнами,

поширення актів протесту, зростання рівня безробіття, рівня інфляції, зовнішнього боргу країн, дефіцит держбюджету, і як наслідок - загроза дефолту, приклади якого, ми нещодавно спостерігали в Греції, Іспанії, США.

В умовах кризи більшість країн світу опинились беззахисними перед загрозами економічної безпеки країни. Оскільки економічна безпека є основою ефективного функціонування країни, як незалежної, суверенної держави з національними інтересами, виникає необхідність вирішення питання її забезпечення в умовах світової нестабільності, поширення кризових явищ та прискорення процесів глобалізації.

Аналіз останніх досліджень і публікацій та виділення невирішених частин загальної проблеми. Проблемам розвитку України в умовах